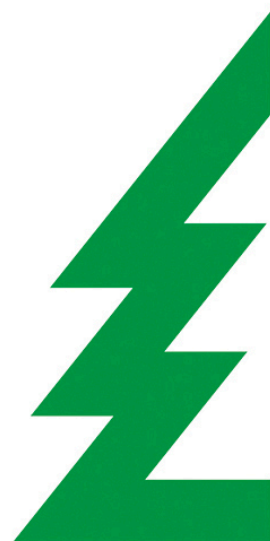

Kipinäpartio ry

PUKU- JA MERKKIOHJE 2018

LIPPUKUNNAN PUKU- JA MERKKIOHJE

Tässä ohjeessa kuvataan partioasujen käyttö ja merkkien sijoittelu niihin lippukunnassamme. Ohje perustuu Suomen Partiolaisten Puku - ja merkkiohjeeseen vuodelta 2018. Se on saatavissa ikäkausittain osoitteesta

<https://www.partio.fi/partiolaiselle/apua-ja-ohjeita/partioasu-ja-merkit/>.

Lippukuntamme oma ohje noudattaa pääosin tätä valtakunnallista ohjetta, mutta olemme lisänneet muutamia tarkennuksia lippukunnan perinteisiin liittyen sekä jättäneet pois asiat, jotka eivät meidän lippukuntaamme koske.

Partiolaiset ympäri maailman käyttävät partio asuja. Niiden värit ja mallit vaihtelevat, mutta niitä kaikkia yhdistää ajatus yhteenkuulumisesta. Yhteisellä pukeutumisella pyritään vahvistamaan tätä yhteenkuulumista partiolaisten kesken sekä osoittamaan ulkopuolisille meidän olevan partiolaisia. Partio- ja sudenpentupaidan vasemman hihan merkit kertovat joukosta, johon partiolainen kuuluu, kun taas oikean hihan merkit partiolaisen kasvamisesta ja kehitymisestä partiopolulla.

Ohjeen tarkoituksena on havainnollistaa merkkien sijoittamista partio- ja sudenpentupaitoihin sekä opastaa partioasujen ja asusteiden käyttämistä ja huoltamista.

-Juhani Haapakoski, lippukunnanjohtaja

Kipinäpartion hallitus on hyväksynyt tämän ohjeen käyttöön xx.11.2018

Sisällys

1. Partioasut.....	5
Partiohuivi	5
Partiopaita	5
Virallinen partioasu	5
Muita partioasuja	5
2. Yhteiset asusteet	6
Partiohuivi	6
Partiopaita	6
Partiovyö.....	7
Merkkien kiinnittäminen	7
Partioasujen huoltaminen	7
Partioasujen- ja merkkien hankkiminen	7
3. Yhteiset merkit.....	8
Metalliset tapahtumamerkit	9
4. Ikäkausimerkit	10
Sudenpennut	10
Seikkailijat	12
Samoajat	16
Vaeltajat.....	18
Aikuiset.....	20
5. Ikäkausien päätösmerkit	21
6. Koulutus- ja pestimerkit	22
7. Ansiomerkit	22

1. Partioasut

Partiohuivi

Yksinkertaisin partioasu on pelkkä partiohuivi.

Käyttökohteet: voi käyttää kaikissa partiotapahtumissa, myös ryhmien kokouksissa.

Partiopaita

Partiopaidan kanssa käytetään aina partiohuivia.

Käyttökohteet: voi käyttää kaikissa partiotapahtumissa, ottaen kuitenkin huomioon olosuhteet (leireillä, vaelluksilla, yms. metsä- ja ulkotapahtumissa voi olla hyvä käyttää vain huivia, sillä metalliset merkit tarttuvat helposti kiinni).

Sudenpentupaitaa voi hyvin käyttää myös ulkotapahtumissa ja lauman kokouksissa, koska siinä ei ole metallimerkkejä ja sen peseminen on helppoa.

Virallinen partioasu

- partiopaita tai sudenpentupaita
- partiohuivi
- ikäkauden värinen pillinaru, kuva sivun alareunassa (tarpojat, samoajat, vaeltajat ja aikuiset)
- tummat suorat housut ja sukat, tai tumma polvipituinen hame ja tummat sukkahousut
- tummat kengät
- partiovyö (seikkailijoista alkaen)

Käyttökohteet: paraatit, lipunkannot, juhlat

Toimittaessa jossain ryhmässä virallisessa tilaisuudessa, esim. lippuvartiossa, partioasua käytettäessä on huomioitava, että varustus on kaikilla yhtenäinen. Esimerkiksi päähineen käytöstä oltava on yhtenäinen linja, joko kaikilla tai ei kenelläkään.

Harvinaisempia asusteita, joita käytetään vain yksittäisissä tilaisuuksissa ja erikseen käskettäessä, näitä ei tarvitse välttämättä itse hankkia:

- baretti, sudenpennuilla väiski
- valkoiset käsiineet (lipunkantajalla ja airueella, nämä tulevat lippukunnalta tehtäviä hoitaville)

Muita partioasuja

Muita mahdollisia partioasuja ovat Partiomekko ja Kesäpaita. Niistä löytyy tarkemmin Suomen Partiolaisten Puku- ja merkkiohjeesta. Myös niiden kanssa sovelletaan tätä lippukunnan omaa ohjetta.

Linkit

- <https://www.partio.fi/partiolaiselle/apua-ja-ohjeita/partioasu-ja-merkit/>

2. Yhteiset asusteet

Partiohuivi

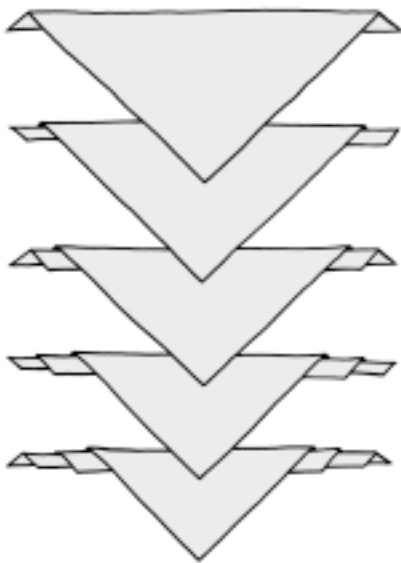
Kipinäpartion huivi on väriltään kauttaaltaan sininen.

Huiviin kiinnitetään Kipinäpartion huivimerkki, huivin suoraan kulmaan siten, että huivin saumaompeleet jäävät merkin lyhyiden sivujen alle juuri ja juuri.

Lippukunta luovuttaa partiohuivin ensimmäisen lupauksenannon yhteydessä.

Huivin laskostaminen

Huivi kieputetaan pitkältä sivulta rullalle siten, että takakolmion korkeudeksi jää oma vaaksanmitta eli peukalon keskisormen pään välinen etäisyys.

Huivin kiinnittäminen

- päät solmitaan yhteen merimiessolmulla
- seikkailijoilla ja sitä vanhemmilla partiolaisilla huivi voi olla kiinnitettynä ikäkauden värisellä, narusta punotulla osmonsolmulla
- PJ-kurssin käyneet käyttävät huivissaan nahkaista Gilwell-punosta (tunnetaan myös josefinansolmuna ja wogglena)

Virallisen partioasun kanssa huivissa on vain huivimerkki ja huiviholkki/solki/osmonsolmu. Leireillä ja joissain muissa tilaisuuksissa huiviin voidaan kiinnittää nimineuloja, pinssejä tms.

Partiopaita

- Sudenpennut: Partiopaitana on tumman sininen, yksivärinen ja pitkähihainen collegepaita
- Seikkailijat – aikuiset: Partiopaitana on partionsininen Partiopaita -05

Partiopaidan voi hankkia partiokaupasta. Partiopaidan merkit kannattaa ostaa lippukunnalta, sillä osa merkeistä on lippukunnan itse teettämiä eikä niitä ole saatavana partiokaupoista. Lippukunnalla pidetään perusmerkkejä varastossa kololla.

Partiovyö

- Ruskea, nahkainen vyö. Soljessa tunnus "Ole valmis"!
- Partiovyötä käytetään seikkailijoista alkaen.
- Partiovyön voi hankkia partiokaupasta.
- Partiovyötä suositellaan pidettäväksi housun kauluksen päällä ja paitaa pidettäväksi housun sisällä.

Merkkien kiinnittäminen

Metalliset merkit kiinnitetään kankaan läpi merkin neulalla.

Kangasmerkit ommellaan merkin värisellä langalla koneella tai piilopistoin käsin. Tarvittaessa käytetään useampaa eriväristä lankaa.

Partioasujen huoltaminen

Partioasut tarkistetaan käytön jälkeen sekä tarvittaessa pestään ja silitetään valmiiksi seuraavaa käyttökertaa varten. Paidan, huivin ja pillinarun voi pestä pyykinpesukoneessa.

Huolellisesti kiinnitetyt kangasmerkit kestävät konepesua. Metalliset merkit pitää poistaa pesun ajaksi.

Samoin huivista poistetaan pesemistä varten muut "koristeet", paitsi itse huivimerkki.

Partioasujen- ja merkkien hankkiminen

Ensimmäinen huivi ja huivimerkki sisältyvät lippukunnan jäsenmaksuun ja ne partiolainen saa ensimmäisen lupauksenannon yhteydessä.

Partiopaidat voi hankkia Scandinavianoutdoor.fi-partiokaupasta. Lippukunta järjestää säännöllisesti myös partioasujen yhteistilauksia, johon osallistumalla välttyy toimituskulujen maksamiselta.

Partiopaidan merkit kannattaa ostaa lippukunnalta, sillä partiokaupoista ei ole saatavissa kaikkia merkkejä. Lippukunnalla on kololla merkkivarasto, josta löytyy kaikille yhteisiä merkkejä. Merkkejä voi ostaa samaan hintaan kuin partiokaupastakin, vaikkapa ryhmän kokouksen yhteydessä.

3. Yhteiset merkit

Partiopaidan vasen hiha

Ikäkaudesta riippumattomat merkit, eli yhteiset merkit, sijoitetaan partiopaidan vasempaan hihaan. Kaikkien merkkien tulisi sopia olka-sauman ja kyynärpään väliin. Suomen Partiolaisten Puku- ja merkkiohjeen mukaan kangasmerkkien välinen etäisyys toisistaan ja hartiasaumasta on noin 1 cm. Tarvittaessa merkkien etäisyyksiä voi supistaa 0,5 cm:n, jotta ne mahtuisivat hihaan paremmin. Oleellista on, että merkit ovat oikeassa järjestyksessä ja tasavälein.

Lippukuntatunnuksemme (toiseksi ylin alla olevassa kuvassa) on otettu käyttöön 2.5.2018. Sen lisäämisessä partiopaitaan voi käyttää omaa harkintaa, sillä se edellyttää kaikkien alempien merkkien siirtämistä alemmas. Tämän uuden merkin voi lisätä halutessaan vasta seuraavaan partiopaitaan, kun nykyinen jää pieneksi.

Maatunnus

Maatunnus (Suomi-Finland) sijoitetaan partiopaidan oikean taskun yläpuolelle, alareuna taskuläpän yläsauman tasalle. Sudenpentupaitaan maatunnusta ei kiinnitetä, sillä siinä ei ole taskuakaan.

Kankaiset tapahtumamerkit

Partiopaita

Viimeisin, eli uusin, kankainen tapahtumamerkki kiinnitetään partiopaitaan maatunnuksen yläpuolelle. Tapahtumamerkin tulee olla vähintään 1 cm maatunnuksen yläpuolella ja keskitettynä maantunnuksen suhteen. Tarkempi korkeusasema merkille valitaan kulloisenkin merkin mukaan siten, että merkki erottuu edukseen.

Edellinen tapahtumamerkki poistetaan, ja sen voi halutessaan kiinnittää partiopaidan oikeaan hihaan, ikäkausimerkkien alapuolelle. Tapahtumamerkit sijoitetaan 1 cm etäisyydelle toisistaan ja muista merkeistä. Aiempia tapahtumamerkkejä voi olla oikeassa hihassa useampiakin. Tapahtumamerkkejä pidetään partiopaidassa enintään vuoden ajan tapahtuman jälkeen.

Sudenpentupaita

Sudenpentupaidassa viimeisin tapahtumamerkki tulee paidan etumukseen oikealle kuvitellun rintataskun kohdalle. Aiemmat tapahtumamerkit poistetaan sudenpentupaidasta. Sudenpennuilla on oikeassa hihassa usein paljon merkkejä, eikä tilaa vanhemmille tapahtumamerkeille olisikaan.

Metalliset tapahtumamerkit

Metallinen tapahtumamerkki kiinnitetään partiovyöhön. Sitä voi pitää siinä aina, sillä seuraava metallinen tapahtumamerkki kiinnitetään edellisen viereen.

4. Ikäkausimerkit

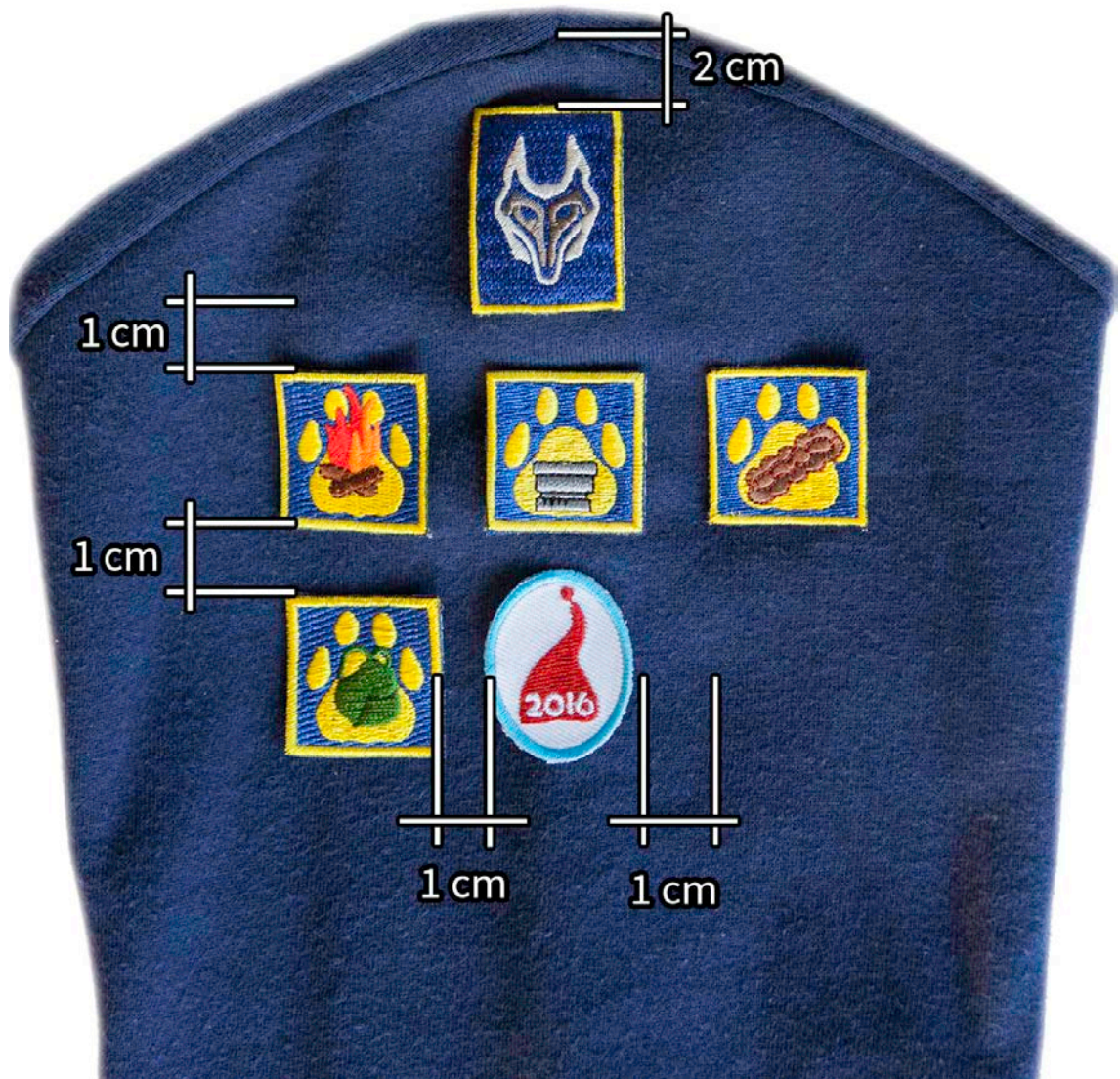
Ikäkausikohtaiset merkit sijoitetaan partiopaidan oikeaan hihaan.

Ikäkauden päätösmerkki, jonka saa ikäkauden suoritettuaan, sijoitetaan kuitenkin aina vasempaan taskuun. Kuva ikäkausien päätösmerkeistä on sivulla 21.

Uuden ikäkauden alettua, partiolainen saa uuden ikäkauden mukaisen ikäkausimerkin. Tällöin menneen ikäkauden kaikki merkit poistetaan oikeasta hihasta, sillä uuden ikäkauden mukaiset merkit tulevat hihaan entisten tilalle. Saadut toimintamerkit, tonttumerkit ym., saa kuitenkin jättää oikeaan hihaan, mutta ne tulee siirtää merkkiasettelussa ensimmäisiksi. Toimintamerkit ovat kaikille yhteisiä suoritusmerkkejä, jotka saa pitää hihassa ikäkaudesta toiseen osoituksena tehdystä suorituksesta.

Sudenpennut

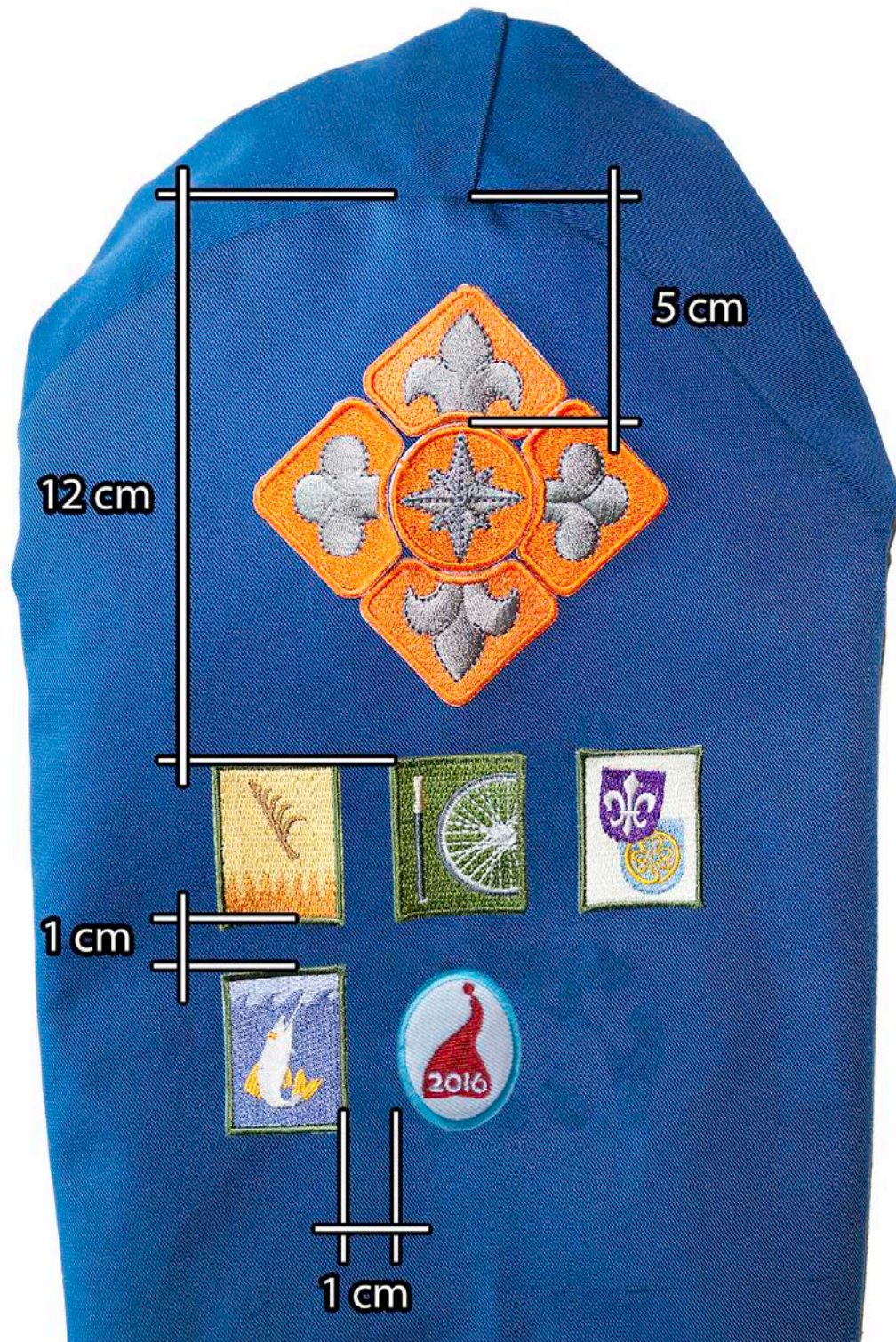
Ikäkausiväri	Auringonkeltainen	
Ikäkausimerkki	Oikeassa hihassa Tervetuloa-ikäkausimerkki, joka sijoitetaan hihan yläosaan keskilinjalle.	
Jälkimerkki	Jälkimerkit oikeassa hihassa toimintamerkkien kanssa kolme rinnakkain Tervetuloa-merkin alapuolella saantijärjestyksessä.	
Muut merkit	Toimintamerkit (tonttumerkit, Yhteiseen partioon, Yhteisvastuu, ym.) oikeassa hihassa kanssa kolme rinnakkain Tervetuloa-merkin alapuolella saantijärjestyksessä.	
Päätösmerkki	Metallinen päätösmerkki partiopaidan vasemmassa taskussa alimpana.	
Johtajan merkki	Akelalla (aikuinen tai vaeltaja) metallinen akelan pestimerkki oikean taskun laskoksen yläosassa.	

Sudenpentujen oikea hiha. Merkit keskitetään hihan keskelle olkasauman suhteen.

Seikkailijat

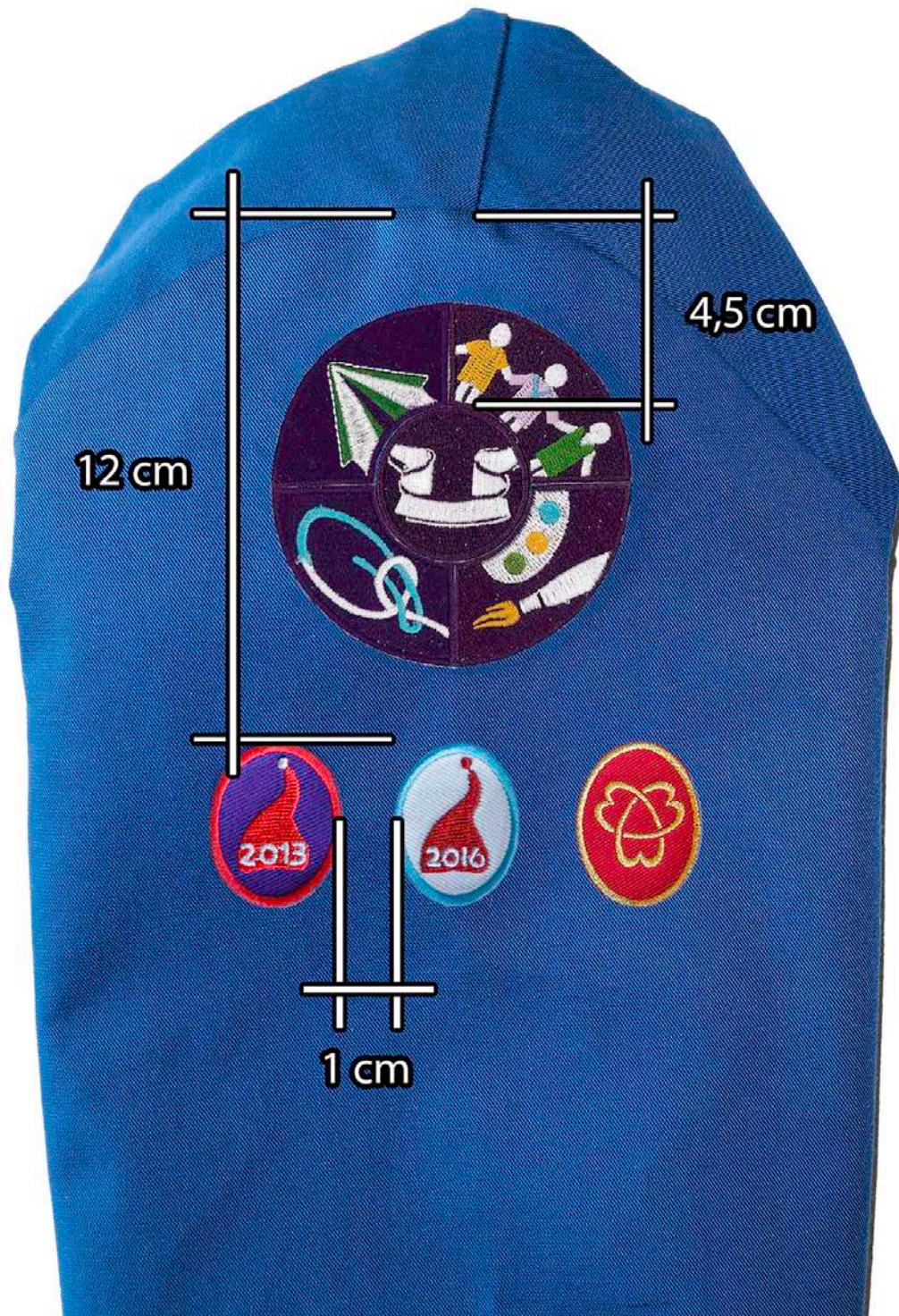
Ikäkausiväri	Hiilloksenoranssi	
Ikäkausimerkki	Ikäkausimerkki koostuu pyöreästä Aloitusmerkistä (kompassiruusu) ja sen ympärille tulevista Ilmansuuntamerkeistä Pohjoinen ja Etelä (liljat) sekä Länsi ja Itä (apilat).	
Taito- ja Väli-ilmansuunta-merkit	Taito- ja Väli-ilmansuunta-merkit oikeassa hihassa, ikäkausitunnuksen alapuolella, toimintamerkkien kanssa kolme rinnakkain saantijärjestyksessä. Taitomerkkien reunat ovat vihreitä, ja Väli-ilmansuuntien oransseja. Väli-ilmansuuntia voidaan suorittaa, jos seikkailijaikäkausi kestää kolme vuotta.	
Muut merkit	Toimintamerkit (tonttumerkit, Yhteiseen partioon, Yhteisvastuu, ym.) oikeassa hihassa taito- ja väli-ilmansuunta-merkkien kanssa kolme rinnakkain saantijärjestyksessä.	
Päätösmerkki	Metallinen merkki partiopaidan vasemmassa taskussa toiseksi alimpana.	
Johtajan merkki	Sammolla (aikuinen tai vaeltaja) metallinen sammon pestimerkki oikean taskun laskoksen yläosassa.	

Seikkailijoiden oikea hiha. Merkit keskitetään hihan keskelle olkasauman suhteen.

Tarpojat

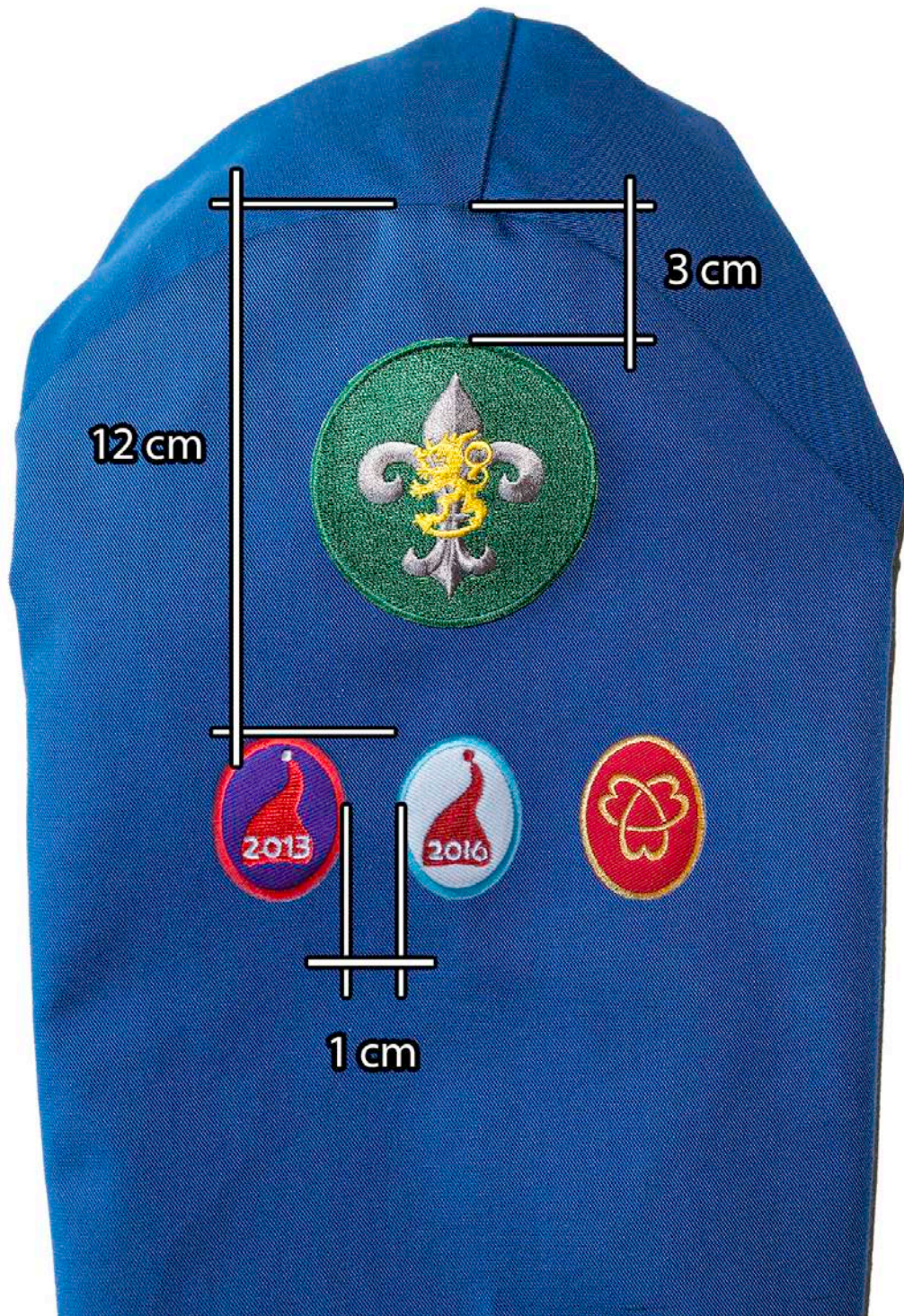
Ikäkausiväri	Kanervanvioletti	
Ikäkausimerkki	Ikäkausimerkki koostuu keskelle tulevasta Aloitusmerkistä (Kimin hymy) ja sen ympärille tulevista Tarppo-merkeistä (Leiri, Yhteiskunta, Luovuus ja, Selviytyminen vasemmasta yläkulmasta myötöpäivään lukien).	
Jatkotarppo	Jatkotarpot (Minäminä ja Kaupunki) ja toimintamerkit oikeassa hihassa ikäkausitunnuksen alapuolella kolme rinnakkain saantijärjestyksessä. Jatkotarppoja voidaan suorittaa, jos tarpojaikäkäuden kesto on kolme vuotta.	
Muut merkit	Toimintamerkit (tonttumerkit, Yhteiseen partioon, Yhteisvastuu, ym.) oikeassa hihassa jatkotarppojen kanssa saantijärjestyksessä.	
Päätösmerkki	Metallinen merkki partiopaidan vasemmassa taskussa kolmanneksi alimpana.	
Pillinaru	Kanervanvioletti	
Johtajan merkki	Luotsilla (aikuinen) metallinen luotsin pestimerkki oikean taskun laskoksen yläosassa.	

Tarpojen oikea hiha. Merkit keskitetään hihan keskelle olkasauman suhteen.

Samoajat

Ikäkausiväri Metsänvihreä		
Ikäkausimerkki	Ikäkausimerkki oikean hihan yläosassa.	
Kurssimerkit	ROK-kurssimerkki oikean taskun keskilaskoksen yläosaan, kuten muutkin koulutus- ja pestimerkit.	
Päätösmerkki	Metallinen merkki partiopaidan vasemmassa taskussa ylimpänä.	
Muut merkit	Toimintamerkit oikeassa hihassa ikäkausitunnuksen alapuolella kolme rinnakkain saantijärjestyksessä.	
	Liljat kannetaan partiovyössä.	
	Kaukoretkimerkit (Karhunhammas, Majavanhantä ja Kultainen ruori) partiopaidan taskussa/taskuissa.	
Pillinaru	Metsänvihreä	
Johtajan merkki	Luotsilla (aikuinen) metallinen luotsin pestimerkki oikean taskun laskoksen yläosassa.	

Samoajien oikea hiha. Merkit keskitetään hihan keskelle olkasauman suhteen.

Vaeltajat

Ikäkausiväri Karhunruskea		
Ikäkausimerkki	Ikäkausimerkki oikeassa hihassa.	
Kurssimerkit	ROK-kurssimerkki oikean taskun keskilaskoksen yläosaan, kuten muut koulutus- ja pestimerkit.	
Päätösmerkki	Metallinen merkki partiopaidan vasemmassa taskussa, samalla edellisten ikäkausien päätösmerkit poistuvat.	
Muut merkit	Toimintamerkit oikeassa hihassa ikäkausitunnuksen alapuolella kolme rinnakkain saantijärjestyksessä.	
	Liljat kannetaan partiovyössä.	
	Kaukoretkimerkit (Karhunhammas, Majavanhäntä ja Kultainen ruori) partiopaidan taskussa/taskuissa.	
Pillinaru	Karhunruskea	
Johtajan merkki	Luotsilla (aikuinen) metallinen luotsin pestimerkki oikean taskun laskoksen yläosassa.	

Vaeltajan suoritettua partiojohtajaperuskurssin, hän käyttää lisäksi partiojohtajatunnuksia. Mikäli vaeltaja toimii akelana tai sampona, hän käyttää tehtävän mukaista pestimerkkiä. Näistä merkeistä on kerrottu tarkemmin sivulla 22.

Vaeltajien oikea hiha. Merkit keskitetään hihan keskelle olkasauman suhteen.

Aikuiset

Ikäkauden merkki	Ei ikäkausitunnusta, mahdollinen aikaisempi vaeltajien ikäkausitunnus poistetaan oikeasta hihasta.	
Päätösmerkki	Ei ikäkauden päätösmerkkiä, mutta mahdollisesti aiemmin saatu vaeltajien päätösmerkki saa olla vasemmassa taskussa.	
Koulutus- ja pestimerkit	Metallinen akelan, sammon ja luotsin pestimerkki oikean taskun laskoksen yläosassa.	
	Partiojohtajan peruskurssin käyneillä:	
	Metallinen merkki partiopaidan vasemmassa taskussa ja nahkainen Gilwell-punos huivissa.	
Muut merkit	Kaukoretkimerkit (Karhunhammas, Majavanhäntä ja Kultainen ruori) partiopaidan taskussa/taskuissa	
Pillinaru	Partiojohtaja-peruskurssin suorittaneilla valkoinen, muilla sininen	

Aikuiset eivät ole varsinainen ikäkausi partiossa, mutta yllä on kuitenkin esitetty joitain merkkejä, joita aikuisilla partiolaisilla voi olla. Lisäksi aikuisilla partiolaisilla voi olla ansiomerkkejä ja partiojohtajajakokoulutukseen (Ko-Gi) liittyviä merkkejä.

5. Ikäkausien päätösmerkit

Ikäkausien metalliset päätösmerkit sijoitetaan aina partiopaidan vasempaan taskuun. Merkkien sijoitusjärjestys on aina nouseva eli nuorimman suoritettun ikäkauden päätösmerkki tulee aina alimmaiseksi, ja se sijoitetaan laskoksen keskelle alas, noin 1 cm taskun alareunasta. Kuvassa on alhaalta ylös lukien sudenpentujen, seikkailijoiden, tarpojen ja samoajien päätösmerkit.

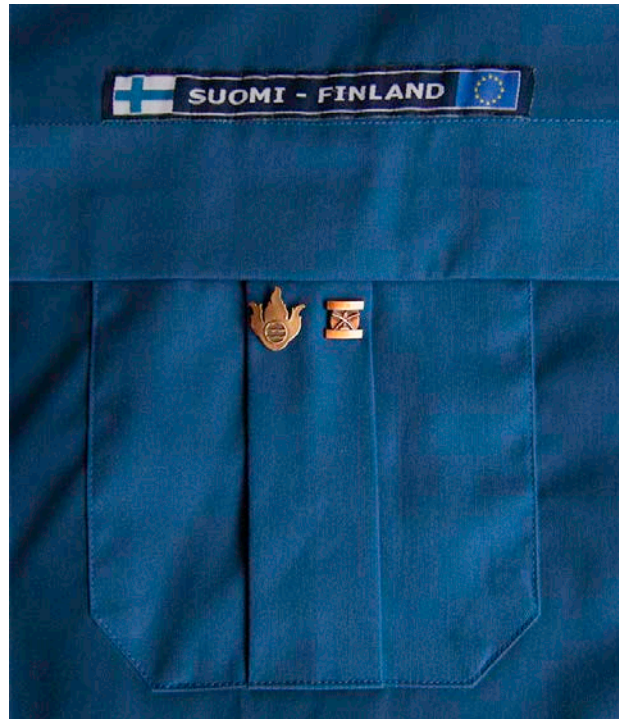

Alla vasemmanpuoleisessa kuvassa on pelkkä vaeltajien päätösmerkki ja oikeanpuoleisessa kuvassa on PJ-peruskurssin merkki sekä vaeltajien päätösmerkki. Vaeltajien päätösmerkin saatuaan poistetaan vasemmasta taskusta kaikki edellisten ikäkausien päätösmerkit. Merkit keskitetään vasemman taskun laskoksen keskelle. PJ:n merkki tulee pystysyynnassa keskelle ja vaeltajien päätösmerkki 1 cm taskun alareunasta

6. Koulutus- ja pestimerkit

Koulutus- ja pestimerkit tulevat partiopaidan oikean taskun laskoksen yläosaan ja merkki keskitetään laskoksen keskilinjalle merkin yläreuna lähes taskuläpän reunaan kiinni. Mikäli merkkejä on useampia, laitetaan merkit kaksi rinnakkain, alkaen laskoksen yläreunasta.

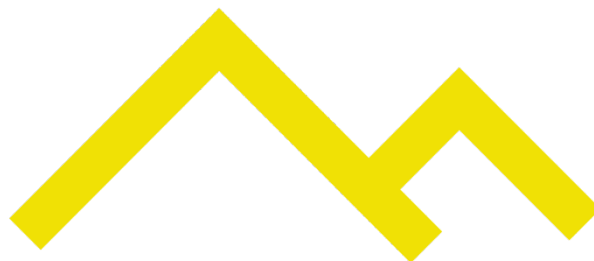

7. Ansiomerkit

Ansiomerkkien kantamisesta ja kiinnittämisestä partiopaitaan ohjeistetaan erikseen Suomen Partiolaisten ja Lounais-Suomen Partiopiirin ansiomerkkiohjeissa.

Linkit

- <https://www.partio.fi/lippukunnille/pestien-tuki/kiittaminen-ja-palaute/ansiomerkit/>
- <http://www.lounaissuomenpartiopiiri.fi/toiminta/ansiomerkit>

Kuvat

- s. 3: Kipinäpartion lippu, Kipinäpartio, Juhani Haapakoski
- s. 5: Pillinarut: Scandinavian Outdoor
- s. 6: Kipinäpartion huivi- ja huivimerkki, Kipinäpartio, Juhani Haapakoski
- s. 6: Huivin laskostaminen, Suomen Partiolaisten Puku- ja Merkkiohje 2000
- s. 7: Partiovyö, Scandinavian Outdoor
- s. 8: Partiopaidan vasen hiha, Kipinäpartio, Juhani Haapakoski
- s. 9: Maatunnus ja kankainen tapahtumamerkki, Kipinäpartio, Juhani Haapakoski
- s. 10, 12, 14, 16, 18 ja 20: Merkkien kuvat taulukoissa: Scandinavian Outdoor, paitsi Tonttumerkki 2016 ja Yhteiseen Partioon, Kipinäpartio, Juhani Haapakoski; ja Kaukoretkimerkit, Partiowiki
- s. 11, 13, 15, 17 ja 19: Ikäkausien oikea hiha, Kipinäpartio, Juhani Haapakoski
- s. 21 ja 22: Taskujen kuvat, Kipinäpartio, Juhani Haapakoski

KIPINÄPARTIO RY

Partiotoimintaa Parkanossa vuodesta 1947

